

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM Monošter, 2. avgusta 2018 - Leto XXVIII, št. 31

stran 2-3

SLOVENE C SLOVENC U

SREČEN JE, VEJ PA DELA TISTO, KA GA VESELI
stran 4

LJUBLJANO LEKO ...
stran 8

NE SAMO POLITIKA, TUDI KULTURA, PREDVSEM PA DRUŽENJE
stran 10

Če ti nekdo pride v ižo...

Nej tak dolgo nazaj sem štejala v Hrvatskom glasniki (tau so novine Hrvatov na Vogrskom) članek, v sterom se je avtor spravlo s tejm, kak tau, ka gda majo meše v hrvatskoj rejči, morajo naprej vzeti eške starejši tō molitvenike pa iz nji moliti. Ranč tak si morajo pomagati pri spejvanji s pesmaricami. Pri vogrski mešaj pa prej vsi pa vse znajo na pamet. Dobro vejmo, ka so Hrvati na Vogrskom ranč tak vören narod kak smo mi, Slovenci. Nji je več pa živejo bole raztraušeno po rosagi, v več krajinaj. Tam, gé še majo hrvaškoga duhovnika, je baugša situacija, tam, gé ga nemajo več, pa majo hrvaške meše samo, gda majo kakšna srečanja, si pa morajo pomagati z molitveniki pa pesmaricami.

Ranč tak, kak pri nas. Vej pa vse tau mi je zatok na pamet prišlo, ka smo mi ranč tak bili pred dvöma kednoma, gda so pri nas po naši vasnicaj meše darüvali gospaud mariborski nadškof (érsek) s svojimi bogoslovci. Po tisti mejstaj (na Seniki pa v Varaši), gde majo bar vsakšo tretjo nedelo v mejseci slovensko mešo, je ležež šlau odgovardjanje pa spejvanje tō. Dapa v Sakalauvcaj je vejndrik že dvajst lejt nej bilau tak slovenske meše, ka bi verniki sami bili. (Če je bila za kakšni svetek ali za oblejtnico svetlobnega križa, je prišo pevski zbor s Senika pa Števanovec, pa je problem rejšeni bijo.) Zatok nej čüda, ka so se malo bodjali, ka v sramoti ostanejo. Dapa nej tak bilau. Ženske so se vküpobrale pa lepau popejvale, vsi vküper pa odgovardjali eške v knjižnoj rejči tō, gda so vpa-met vzeli, ka bogoslovci (szeminaristák) tak odgovardjajo. (Pri drugoj pa tretjoj meši na Seniki pa v Varaši je gospod nadškof že malo »po naše« tō mešüvo.) Tau pa dá človeki misliti, ka bi leko bile meše vseposedik v bejdvej rejči, tau odvisi samo od nas pa od duhovnika. Samo vola mora biti, obojestranska vola. Pa te za en cajt mo znali brezi molitvenika pa brezi pesmarice slovenski odgovardjati pa spejvati, kak so tau znali naše stare materé pa dejdeki.

Eške edna stvar mi je nej dala mira. V cejlöj našoj krajini nej bilau ednoga domanjoga župnika nej, steri bi je prišo pozdravit, se z njimi pogučavat. Istina, ka so bili pri nauvom sombotelskom škofi dr. Jánosi Székelyi, steri nji je lepau gorprijo, dapa tau je drugo. Tau tō znamo, ka je varaški župnik nej pri najbaukšom zdravdji, pa tau tō, ka je naš župnik v Međugorji bijo, pa dunk. Šika se, če ti nekak pride v (božjo) ižo, ka ga pozdraviš.

Marijana Sukič

Počitnikovanje mar

Bogoslovci mariborske nadškofije smo se tudi letos z gospodom nadškofom Alojzijem Cviklom in referentom za bogoslovce naše nadškofije

sprejeli in nas gostili ves teden ter poskrbeli za spremstvo na točkah, ki smo jih obiskali. V nekaj dneh, ki smo jih preživeli v Porabju, smo uspeli

ali utonili v pozabo.

Tako smo se drugi dan najprej srečali z župnikom v Dobrovniku, ki nas je vodil v kraj Ják in v cerkev svetega Martina.

Zvečer smo se srečali s sombotelskim škofom gospodom Jánosom Székelyjem in v stolnici obhajali sveto mašo. Prijetno smo bili presenečeni, da nas je pozdravil v slovenščini.

Tretji dan je prišel na vrsto Monošter. Od tu naprej je vodenje po

Na obisku pri sombotelskem škofu Jánosu Székelyju (na sredini). Ob njem mariborski nadškof Alojzij Cvikl

dr. Stanislavom Slatinekom odpravili na počitnice. Tokrat že četrto leto, hkrati pa tret-

vsaj malo spoznati utrip teh krajev. Srečali smo se z mnogimi zanimivimi ljudmi, ki

porabski pokrajini in njenih znamenitostih prevzela gospa Marijana Sukič. Najprej so nas prijazno sprejeli v prostorih monoštrske občine, ki je v nekdanjih prostorih cistercijskega samostana. Potem smo si ogledali še edini slovenski muzej v Porabju, Muzej Avgusta Pavla. Zvečer smo obhajali sveto mašo v Sakalovcih, kjer je bila maša v slovenskem jeziku nazadnje pred približno 20-imi leti. Večer smo skupaj z županjo gospo Valerijo Rogán in domačini končali v kulturnem domu z večerjo in v veseljem vzdušju – s prepevanjem

Pri sveti maši v monoštrski cerkvi Marijinega vnebovzetja

jič na obisk k Slovincem v zamejstvu. Prvo leto smo počitnikovali v Logarski dolini, nato obiskali Slovence na avstrijskem Koroškem, tretje leto na Tržaškem, letos pa smo se mudili v Porabju.

Prvi dan nas je pot sicer najprej vodila v Gradec, kjer smo obiskali baziliko Mariatrost. Nato smo se napotili v Vrbno (Feldbach), kjer je bila sladka postojanka. Ogledali smo si namreč, kako nastaja čokolada Zotter in jo z veseljem tudi pokusili. Zvečer smo se nastanili v hotelu Lipa, ki je hkrati tudi sedež Zveze Slovencev na Madžarskem. Prijazno so nas

Na razglednem stolpu na Verici-Ritkarovcih (z desne): Gašper Klančnik, Florjan Ungar, nadškof Alojzij Cvikl, Marijana Sukič, Simon Lamprecht, rektor Stanislav Slatinek in Sebastijan Tišler

tu delujejo in se trudijo, da slovenska beseda in dediščina naših prednikov ne bi ugasnili

slovenskih in pesmi v porabskem narečju.

Četrty dan naših počitnic smo

VENEC SLOVENCU

Mariborskih bogoslovcev z nadškofom v Porabju

spet začeli z dopoldanskim programom raziskovanja Porabja. Najprej nas je spremljevalka Marijana popeljala na ogled spominskega znamenja *Schlössberg*, ki je v vojni s Turki in v drugi svetovni vojni igral pomembno vlogo kot vojaška postojanka. Sicer pa so na tem griču prvotno živeli in delali priseljenci ter cistercijanski menihi. Leta 1964 so postavili sedanje spominsko znamenje (velik betonski križ in zahvalno kapelo) na mestu, kjer je prvotno stala neogotška kapela.

Pot smo nadaljevali na Gornji

da nismo mogli zapustiti brez obiska Jezusa v gornjeseniški cerkvi, ki je posvečena svetemu Janezu Krstniku. Zvečer smo tam s krajanji ponovno obhajali sveto mašo.

Isti večer smo obiskali še *Slovensko vzorčno kmetijo* na Gornjem Seniku. Prijazno nas je sprejela in pogostila gospa Andreja Kovač. Zelo smo ji hvaležni tudi, da je z nami podelila, kako delujejo in se trudijo, da bi se Porabje razvijalo, vendar na način, da se ob tem upošteva in ohranja bogata družbenokulturna dediščina prednikov.

Verniki v Sakalovcih

Senik. Tam smo si ogledali *Küharjevo spominsko hišo*, kjer je na ogled t. i. *Slovenska zbirka*. Gre za staro župnišče, kjer so od 19. stoletja živeli in delovali slovenski duhovniki, ime pa je dobila po svojem zadnjem prebivalcu. Spominska hiša hrani zavirljivo zbirko starega pohištva in drugih artefaktov, na primer liturgične paramente ter nekaj dokumentov in drugih zanimivih etnoloških eksponatov. Veseli smo, da smo smeli dobiti vpogled v ta pomembni del delovanja duhovnikov v Porabju in spoznati, kako tudi ljudje cenijo dobra prizadevanja duhovnikov, ki so se trudili in se še vedno trudijo, da bi Slovenci lahko imeli bogoslužja v domačem jeziku.

Kot pravi romarji kraja seve-

Peti, predzadnji dan naših počitnic smo obiskali še zadnjih nekaj vasi v Porabju. Z gospo Marijano smo se najprej odpravili v Števanovce in si ogledali cerkev ter pokopališče, kjer počivajo tudi nekateri duhovniki. Ob tem sta nas spremljali molitev in pesem za pokojne.

V tej vasi smo si ogledali tudi muzej in njegovo stalno etnološko zbirko: *Stražarji ob meji - muzejska zbirka o Železni zavesi*. Razstavljeni so predmeti iz življenja vojakov, ki so varovali mejo madžarske države. Začetki segajo v leto 896 in se zaokrožujejo z letnico 2006, kot lahko vidimo na enem od lesenih stebrov pred hišo. Muzejska zbirka je sestavljena iz ponazoritve življenja stražarjev meje, ki so v tej hiši

Pogovor z mariborskim nadškofom

Najmanjšo slovensko zamejsko skupnost doživel »kot živo«

»Mi vsako leto v juliju z našimi bogoslovci, tistimi, ki se pripravljajo na duhovništvo, preživimo en teden na skupnih počitnicah. Ko sem postal nadškof, sem sklenil, da bi vsako leto en teden preživel z njimi, da jih malo bolje spoznam, začutim, kako dihajo, da začutim, kje so njihove dobre točke, tako da res postanemo prijatelji,« je najprej dejal mariborski nadškof, msgr. Alojzij Cvikl, nato pa dodal, da so prvo leto preživali v Sloveniji, »potem pa smo rekli, zakaj dopusta ne bi izkoristili, da nekaj spoznamo in se v nekaj vživimo. In smo naslednje leto šli na avstrijsko Koroško, leto zatem še med Slovence na Tržaško, zdaj pa smo prišli še sem, v Porabje.«

Mariborski nadškof je priznal, da je tudi sam Porabje poznal najmanj. Pred prihodom v Monošter je prebral nekaj knjig in člankov, *»toda drugo je, ko spoznaš ljudi, ki tu živijo, ljudi, ki so tukaj aktivni in delajo, potem šele začutiš utrip tega območja, teh krajev. In to je tisto bogastvo, ki ga zdaj, ko se vračamo domov, nosimo s seboj.«*

Monsinjur Alojzij Cvikl je najmanjšo slovensko zamejsko skupnost doživel »kot živo«. Predvsem med starejšimi ljudmi je začutil njihovo vero: *»V njih je res ena taka iskrena, preprosta, ampak živa in osebna vera. Skupaj smo obhajali svete maše in začutil sem, kako so bili veseli, da smo lahko skupaj obhajali v njihovem jeziku, da smo skupaj tudi prepevali. To je bilo za njih lepo, za nas pa tudi obogatitev, saj smo se lahko pogovarjali z njimi, čeprav je bil na trenutke jezik tudi težava. Če bi tu ostali še dva ali tri tedne, bi tudi nam porabski jezik šel še malce bolje od rok. Počasi pride jezik v uho. Seveda so nekateri izrazi zelo arhaični in veliko bogatejši kot naši, ki so se že posodobili. Določene njihove formulacije so mi bile celo bolj všeč kot tiste v knjižnem jeziku.«*

Mariborski nadškof se zaveda, da je v preteklosti cerkev v Porabju odigrala pomembno vlogo pri ohranjanju, razvijanju in poglobljanju maternega jezika: *»Zdi se mi, da bi tudi danes lahko pri tem naredili več. Včeraj smo imeli pri maši na Gornjem Seniku ministranta, ki hodi v dvojezično osnovno šolo, pa smo se z njim lahko komaj kaj sporazumeli. Rekel sem mu, kaj bi bilo, če bi ti šel za teden ali dva v Prekmurje, med svoje kolege, vrstnike, pa se je nasmel. Zdi se mi, da bi to bila lahko pot, takšne in podobne izmenjave. Razmišljam, da bi morda sem prišli na kakšen tabor naši skauti, ki bi prinesli nekaj mladostne svežine. Tako bi se začeli povezovati in družiti. Problem Porabja je, da je bilo tako dolgo hermetično zaprto in da niso imeli direktnega stika z matičnim narodom. Skratka, potrebujemo več izmenjav in srečanj, ki bi ustvarila prijateljstva, to pa bi potem lahko rodilo večjo povezanost.«*

Silva Eöry

prebivali, skrbeli za konje in kasneje za vozila. Poudarek je predvsem na obdobju po letu 1948, ko je bila meja s Slovenijo in Avstrijo najbolj zastražena s t. i. železno zaveso, to je žico, ki je varovala mejo.

Nato smo se namenili na bližnji razgledni stolp in v Andovce. Vaščani se od tu vsako leto odpravijo na Triglav, najpogumnejši celo peš iz vasi do vrha Triglava.

Kot vsak večer je bila tudi tokrat sveta maša, ki smo jo obhajali v monoštrski baročni cerkvi skupaj z domačini in nekaterimi predstavniki medijev. Sledilo je prijetno druženje s porabskimi kulturniki in nekaterimi slovenskimi duhovniki, ki delujejo v Porabju.

V soboto dopoldne smo se poslovili od prijaznih ljudi, ki so nas gostili v hotelu Lipa, in se napotili proti Sloveniji. Odhajali smo nasmejanih obrazov in z veseljem v srcu, ki ga bogatijo nepozabni vtisi ob spoznavanju tega koščka zemlje, kjer živijo naši, slovenski rojaki. Najbolj pa nam v spominu ostajajo prijetna druženja z ljudmi, ki smo jih na naših poteh srečevali in se z njimi pogovarjali. Mnogi so z nami delili delček svojega življenja; včasih so bili to tudi kakšni boleči spomini, a zmeraj tudi pričevanje vere, prežeto z upanjem, in življenjski optimizem, ki vodi Porabce na poti življenja.

Hvala Bogu, ki nas povezuje, in hvala ljudem, ki so nas toplo sprejeli in z nami delili svojo zgodbo, ki jo piše življenje. Ostanimo povezani v molitvi in v prijateljskih vezeh, ki naj se spletojo tudi v prihodnje.

(Na fotografiji na prvi strani: nadškof msgr. Alojzij Cvikl in diakona Sebastijan Tišler (z leve) in Primož Lorbec pri maši na Gornjem Seniku)

Gašper Klančnik,
bogoslovec

PREKMURJE

Premestitve duhovnikov

Leto je tisti cajt, gda se v Sloveniji - tak tudi v soboški škofiji - na znanje da, kak do se vöminili ali premeščali duhovniki. Boštjan Čeh, steri je do zdaj vodo župnijo na Tišini, de se selo na Cankovo, Franc Zorec, vodja pastoralne službe murskosoboške župnije, steri je biu duhovnik v Bakovcaj, pa naj bi se po 15. septembri, gda pride z dukšoga dopusta iz Združenih držav Amerike, preselo v Ljutomer. Tan de vöminiu župnika Andreja Zrima, steri je meseca aprila - po tiston, ka ga je neka starišov obtožilo, ka je grdo delo z mlajšimi - mogo oditi iz Prlekije. Formalno naj bi župniji na Tišini in v Bakovcaj ostali, neta pa več meli svojih duhovnikov, tak ka do tan mešivali duhovniki in kaplani iz Murske Sobote.

Zaplelo pa se je v Böltincaj. Murskosoboški škof Peter Štumpf je vödau dekret o meküvanji duhovnika Alojza Benkoviča (guči se, ka naj bi biu razlog nezgotovljena obnova župnijske cerkve), on pa se je z dekretom nej strinjo in je začno postopke pred cerkveno biroviijo. Böltinski župnik bi mogo v začetki meseca avgusta oditi v eno od trej župnij, stere so njemi ponüdili, pa je tau nej steu napraviti. Alojz Benkovič, steri je osto v soboški župniji kak zadnji od devetih duhovnikov, steri so bili med tistimi, ka so se trli za ustanovitev murskosoboške škofije, de v Böltincaj osto do odločitve cerkvene biroviije. Ta naj bi prva doloučila mediatora, steri naj bi pomagao pri ton, ka bi se najšla rešitev, stera bi bila dobra za obe strani. Če do toga ne pride, pa de odločitev dosegnola cerkvena biroviija.

Silva Eöry

Anton Buzeti - škonik, molar, trener...

SREČEN JE, VEJ PA DELA TISTO, KA GA VESELI

Za Antona Buzetija ste mogauče tudi v Porabji že čüli ali pa ste bar vidli njegve kejpe (ilustracije), steri so bili objavljeni v knjigaj, stere je Slovenska zveza vödala kak knjižni dar. Škonika likovnega pouka na bakovski osnovni šoli sam gorziskala malo po tistom, ka se je končalo šolsko leto. Mlajši so bili že na počitnicaj, lerance in škoniki pa ške nej. »Zdaj ka dece nega več, se mi že pripravlamo na nauvo šolsko leto. Ges najbolje tau morem gledati, ka naraučim materiale in vse drügo, ka mo nücali pri pouki,« mi je prva raztolmačo škonik, steri se veseli, ka de vekši tau julija in avgusta meu dopust: »Leko mo delo tisto, ka mo steu. Leko mo šau na likovne kolonije in se tam drüžo z drugimi molari. Na té način se tudi dosta nauvoga navčiš. Prvo mo šau doma v Sloveniji na

lepo krajino, ka leko v njoj uživleš in slikaš.«

Anton Buzeti pravi, ka je srečen človek, vej pa dela tisto, ka ga veseli. Že kak mali pojep je rad malo: »Spaumnim se, gda sta sestri küpili pohištvo in so ostali velki

Anton Buzeti

paperi. Vzeu sam jih in jih vse pomalo s farbami, stere so ostale od farbanja domanjoga plota. Te sam večkrat čüu, ka so lidge pravli, ka

Trno rad odi na likovne kolonije v Bosno

Veliko planino, gé je ena takša lepa pokrajina, po tistom pa ške dvakrat v Bosno, prva v Bosansko Krupona reko Uno, po tistom pa v Zavidoviče, tau je poleg varaša Zenica, gé je reka Krivaja. Bosno in njene reke sploy rad mam. Rad odim ta, tudi zavolo toga, ka mam tam mer. Dem ta, gé nega telefonskoga signala, gé nega civilizacije in so samo pasteri, steri ovce pasejo, pa mi, steri malamo. Tam je Boug napravo takšo

de té lekar molar, vej pa takše lepe kejpe redi.« Sogovornik, steri je v cajti Jugoslavije večkrat šau na likovno srečanje mladih iz celoga rosaga, stero je bilou v Škofji Loki, je povedo tudi tau, ka ma lepe spomine na mladost: »Pauleg dvej sester mam ške brata. Ges sam biu najmlajši v držini. Če sam nej biu dober, mi je eden od njih kaj gornadejvo. Nejsam samo čopiča meu v rokaj, liki tudi labdo, vej pa sam špilo rokomet v našom klu-

bi Pomurka. Biu sam tudi goslar, tak ka mi je rejsan nej biu dugi cajt.«

Po zgotovljeni osnovni šauli je steu titi na srednjo oblikovalno šaulo, samo zavola toga, ka je nej biu vrli, ga je mama nej pistila v Ljubljano, tak ka se je vpiso v soboško gimnazijo, po tistom pa je šau študerat likovni pouk na Pedagoško fakulteto v Maribor. »Po konci študija sam šau k sodakom, in tau v varaš Bijeljina v Bosni in Hercegovini. Tam sam meu srečo, ka so meli tekstilno šaulo in je njihova leranca odišla na porodniški dopust, pa so nikoga nej meli, ka bi jo vömejno. Te so pitali, če je med sodaki škonik likovnega pouka. In tak sam te ges šau včit, pauleg toga pa smo sodaki meli ške bando, v steroj sam špilo kitaro, tak ka mi je zadnje

pa sam te trenero rokometaše. Morem se pohvaliti, ka je biu med njimi tudi Boštjan Kavaš, nekdanji slovenski reprezentant, steri zdaj žive na Norveškom. Po tistom, ka je škonik, steri je včiu likovni pouk na bakovski šauli, odišo v penzijo, pa sam daubo tü ške delo in zdaj tü že dvajsti let včim.«

Anton Buzeti je duga leta kejpokarikature, stere ste najšli na prvi strani novin Vestnik. S tem je povezano tudi njegovo diplomsko delo z naslovom Agonija Mure in begunski val skozi karikaturo: »Fajn je, ka mi je fakulteta dala priliko, ka sam leko piso nalogo o svojom deli.« Velko veseldje ma tudi s tem, ka dela ilustracije, kejpe, stere najdete v knjigaj. V zadnjom cajti pri tom dosta sodelüvle z eričnim slovenskim pisatelom

Trener mladih rokometašov (stogi prvi z leve)

pou leta rejsan fajm bilou pri sodakaj.«

Prvoga delovnega mesta, bilou je na Goričkom, pri Gradi, se rad spominja. Tam je neka let - v tistom cajti se je tudi oženo - živo v stanovanjskom bloki. »Goričanci so trno fajm lidgé. Lepau so me gorprijali in so mi pomagali pri vsakšom stopaji. Tam sam osto deset let. Te pa so mi ponüdili, ka v Bakovcaj treneram mlade rokometaše. In tak sam prišo sé živet, vej pa mi je bilou ležej, ka sam se zrankoma vozo delat na Goričko, zadvečarka

Tonetom Partljičom: »On je tak pravo, ka rad dela z menov, zatau, ka sam ges edini takši psihopat, steri njega razmej. Ges ne delam nekši lepih ilustracij, kakše živali ali Sneguljčice. Za mene so bole takše istinske ilustracije. Zdaj s Partljičom delava slikanice za zbirko Znameniti Slovenci,« je na konci ške cujdau Anton Buzeti.

(Na sliki na prvi strani: Anton Buzeti dela tisto, ka ga veseli.)

Silva Eöry
Kejpi: Silva Eöry
in osební arhiv

Kmečke igre v Sakalovcih

22. julija so v Sakalovcih že tretjič priredili kmečke igre. Udeleženci so se zbrali pri kulturnem domu in se od tam v kmečkih oblačilih in z orodji napotili do športnega igrišča pri nekdanji šoli. S sabo so vlekli tudi star kmečki voz, na katerem so sedeli muzikantje.

„Tekmovanja, ki ga organizira slovenska samouprava v soorganizaciji z lokalno samoupravo, so se udeležile štiri ekipe,“ je povedala predsednica slovenske samouprave *Lilla Fasching*. Ekipe – samouprave, prostovoljnega gasilskega društva, folklorne skupine in nogometnega društva – so se pomerile v nevsakdanjih nalogah. Člani ekip so žagali, luščili koruzo, ročno vrtali

v les ali vozili vodo s samokolnico. Tekmovanju, ki je trajalo dobro uro, je sledila pogostitev, saj se je v kotlu kuhalo nekaj domačega. Glavni kuhar Tamás Reibling je v kotel dal kakih šest kilogramov prekajene krače, pet kilogramov svinjskega stegna (vse to narezano na drobne kocke), zraven pa še tri kilograme fižola. Proti koncu je dodal korenček in peteršilj pa seveda različne začimbe. Da bi bila enolončnica gostejša, jo je na koncu zgostil s prežganjem.

Prireditve so končali z veselim prepevanjem, pri tem pa sta jim pomagala muzikanta ansambla »Što ma čas« z Goriškega.

L. R. Horváth

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Za 10 odstotkov so se zdignile plače v Železni županiji

Povprečno za 10,1 odstotka so se zdignile plače v Železni županiji, kde zdaj v informacijskem pa v komunikacijskem sektori slūžijo najbola, povprečno mesečno bruto 387 gezero forintov. Ta vsota je pred dvōmi leti samo 259 gezero forintov bila. Če spremembe plač gledamo, te je med županijami v Železni županiji največša rast, kar 51 odstotkov plač se je zdignilo. Velka sprememba, 41 odstotna, je bila tudi na umetnostnem pa na zabavnem področju. Tū je v prvi trej mejscaj 308 gezero forintov bila bruto plača, lani so za tau delo še samo 234 gezero plačali. Dapa zato so se nej vsepovedik zdigale plače, so taši sektori, gde menje plače nesejo domau tau leto kak lani. Tau je pri tisti firmaj, od stere dobivamo elektriko pa plin; tū so lani povprečno bruto 314 gezero forintov slūžili, zdaj pa samo 274 gezero. Dapa ranč tak so se plače znižale v kmetijstvi, v rudnikaj pa v kamnolomaj. Več taši slūžb je, gde letos že več kak bruto 300 gezero forintov slūžijo, tau je v umetnosnem, zabavnem, finančnem pa javnem sektori. V Železni županiji tisti, steri menje kak 200 gezero slūžijo, v gostinstvi delajo ali privatno sobe vōdavajo. Največša razlika v plači med fizičnimi delavci pa med intelektualci je v kmetijstvi, prvi 192 gezero plače dobivajo, intelektualci pa 334 gezero. V Železni županiji je bruto 287 gezero forintov povprečna plača, tau tak vōpride, ka fiziči delavci bruto 244, intelektualci pa bruto 365 gezero forintov slūžijo.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Leta 2017 v Sloveniji znova več smrti kot rojstev

V letu 2017 je v Sloveniji prvič po enajstih zaporednih letih s pozitivnim naravnim prirastom več prebivalcev umrlo, kot se jih je rodilo. Negativni naravni prirast je bil posledica višje stopnje umrljivosti oseb zlasti v zimskih mesecih, medtem ko je bil v poletnih pozitiven, kažejo podatki Statističnega urada RS (SURS). Od 20.241 v letu 2017 živorojenih otrok se jih je največ rodilo v tretjem četrtletju, in sicer 5.542. V omenjenem letu je umrlo 20.509 prebivalcev, največ v prvem četrtletju (6.204), najmanj pa v tretjem (4.585). Naravni prirast prebivalstva je bil tako posledično najvišji v tretjem četrtletju: rodilo se je 957 prebivalcev več, kot jih je umrlo. V prvem četrtletju pa je bil najizraziteje negativen, saj je umrlo 1.436 prebivalcev več, kot se jih je rodilo.

Selitveni prirast je bil negativen le v tretjem četrtletju, ko se je v Slovenijo priselilo 1.228 prebivalcev manj, kot se jih je iz nje odselilo. V zadnjem četrtletju je bil najizraziteje pozitiven, priselilo se je 1.248 prebivalcev več, kot se jih je odselilo.

Največ notranjih selitev, torej sprememb prebivališča v Sloveniji, je bilo v letu 2017 v tretjem četrtletju, in sicer 28 odstotkov. Vseh notranjih selitev pa je bilo v tem letu za 1,7 odstotka več kot v letu 2016. Lani je bilo sklenjenih 6.481 zakonskih zvez ali za 2,8 odstotka manj kot v letu 2016, največ v septembru in juliju (po več kot tisoč), sledil je junij (989) in maj (882), najmanj pa v januarju (182). Razvez zakonskih zvez je bilo lani 2.387 ali za 5,7 odstotka manj kot v letu 2016. Največ jih je bilo v prvem četrtletju (655), še kažejo podatki SURS-a.

»TÖREM BOM SI JAS ZOZIDO ...«

»Šteri je največji štücek v Sloveniji?« bi leko za hejc pitali, vejpa v knjigaj piše, ka 'vinarium' latinski ne znamenüje nika drüggoga kak 'vrč za vino'. Tau ime nosi visiki törem v goricaj blüzi Lendave, šteri se zdigava na bregej,

Špageti, štücek ali košara - aj se vsikši sam odlauči

visikom 302 mejtera, pa ga zatok tak zovejo, ka kauli njega vse guči o vini pa vinarstvi.

Z busom se je žmetno pripelati do toga törema, vejpa je poštija po Lendavski goricaj kriva pa vauska, pelamo se leko samo v ednom pravci. Za en malo donk pridemo na vekši parkplac, šteri je po sobotaj ali nedelaj pun z lidami.

»Gda smo planerali törem, smo računali, ka menje turistov baude,« je začnila pripovedati vodja sektora pri Zavodi za turizem in razvoj Lendava Martina Bukovec. »Brodili smo, ka na leto je pride kauli 30-40 gezero, zmejs pa je v ednom leti privandrivalo skoro duplansko telko, blüzi stau gezero turistov. Fejst smo bili veseli, znamo pa, ka trbej na té lejpe numere pasko meti, ka aj bi nej sploj spadnile.«

Septembra 2017 je prišo 200.000. turist, šteri je daubo eden lejpi dar. V preminauči trej lejtaj so gorprijali goste s cejloga sveta. »Največ lüstva je prišlo, tau se vej. iz Slovenije, na drüggom mesti pa so že Madža-

ri. Naša krajina je dvojezična, Vaugri se pri nas počütijo kak doma, gučimo njini gezik. Dosta lüdi je prišlo iz Avstrije, šteri so se kaupali v termaj. Ne falijo pa takši eksotični gosti tönej, kak so iz Avstralije, Merike, Nauve Zelandije ali Savdske Arabije,« je po redej gučala Martina Bukovec.

Če človek od spodkar gor po törmi pogledne, vidi, ka je zidina kak tenki špageti ali kak kakša pletena košara. »Pletenje je naša lokalna tradicionalna meštija, depa dopüščamo slobaudno interpretacijo. Törem so začnili zidati januara 2015 s pomočjavu unij-

ski penez, na konci julija pa so ga že končali. Sploj brz se je

V lejptom vrejmeni se s törema opéra razgled na štiri rosage

prišikalo, vej so pa jekleno pa železno konstrukcijo ino cevi pripelali, sé pa tü na tom mesti vküpersklali,« smo čüli od strokovnjakinje za marketing.

Prauti vrejeki törema leko pride mo z naglim liftom, depa če štoj volau má, se leko poda pejški, po 240 stubaj na paut. Ka koli je vöodebro, turist oprvin pride na zaprejto teraso, gde že leko kaulivrat gleda, depa razgled je eške lepši, če malo višise dé na oprejto teraso. »Zdaj smo

djenau na 42 mejtera visine, törem z antenov pa se zdigava do 53,5 mejtera,« nas je do terase v lifti sprejavala Martina Bukovec. »Če zdaj kauli poglednemo, vidimo štiri rosage: en tau Rovačke, Slovenije pa Av-

Kak daleč so ništérni vogrski varaši od Vinariuma?

strije ino veuki falat Vogrske.« Vrkaj najdemo edno tablo, na

razstava Marca Chagalla, v varaši je kulturni dom Imre-na Makovecza ino edna od dvej sinagog v Sloveniji.« Törem Vinarium je kak eden magnet za turiste, pravijo v Lendavi. »Vizija občine je tau, ka bi prejk kulturnoga turizma kandiderali za evropski glavni varaš kulture v leti 2025. Delati trbej začniti že gnes, kulturni programi baudejo že tau poletje kauli Vinariuma tö, na priliko folklorni plesi, spejvanja pa kulinarika.« Lendava leži v kauti med trejmi rosagi, tau škéjo vöponücati za promocijo aktivnoga turizma tö. »Piciklaši leko brz pridejo na Madžarsko, Rovačko ali v Avstrijo, od erični poti pa tü pauleg nimo pela kolesarska paut po nekdešnjoj železnoj fijkanki, od sövera do juga Evrope. Pešpoti pa ranč tak dosta geste.« Zavolo Vinariuma dosta več turistov ostane za edno ali več noči v hotelaj po Lendavi. Vejpa što bi nej piu iz največšoga štüceka v Sloveniji?

lokalno kulinariko. Ne smejo zamiditi langoš, bograč ali dödüle, tau je domanjo gesti pa dobra vina. Mi v etoj vinskoj krajini sploj dober laški rizling pa drüga bejla vina mamo,« nam je raztomačila

vodja marketinga pa dale gučala: »Največ gostov pride samo za en den, zvekšoga konec kedna, v soboto, nedelo ali mogauče v petek. Med kednom je skupin menje, donk pa želejmo, ka bi turisti vidli nika več, nej samo razgled v štiri rosage. Ne smejmo pozabiti na kulturo, Lendava je erična po njej. Na gradi je do konca oktaubra aktualna

razstava Marca Chagalla, v varaši je kulturni dom Imre-na Makovecza ino edna od dvej sinagog v Sloveniji.«

Törem Vinarium je kak eden magnet za turiste, pravijo v Lendavi. »Vizija občine je tau, ka bi prejk kulturnoga turizma kandiderali za evropski glavni varaš kulture v leti 2025. Delati trbej začniti že gnes, kulturni programi baudejo že tau poletje kauli Vinariuma tö, na priliko folklorni plesi, spejvanja pa kulinarika.«

Lendava leži v kauti med trejmi rosagi, tau škéjo vöponücati za promocijo aktivnoga turizma tö. »Piciklaši leko brz pridejo na Madžarsko, Rovačko ali v Avstrijo, od erični poti pa tü pauleg nimo pela kolesarska paut po nekdešnjoj železnoj fijkanki, od sövera do juga Evrope. Pešpoti pa ranč tak dosta geste.«

Zavolo Vinariuma dosta več turistov ostane za edno ali več noči v hotelaj po Lendavi. Vejpa što bi nej piu iz največšoga štüceka v Sloveniji?

-dm-

Na Hodošu odkrili kip Márie Pozsonec

V sklopu praznovanja 19. občinskega praznika so na Hodošu odkrili doprsni kip (delo akademskega kiparja dr. Marjana Dreva) dolgoletne poslanke madžarske narodnosti Márie Pozsonec. Kot je v govoru po-

ru še izpostavil, da je bila zgodovina »našima narodoma« večkrat neprijazna in da so nam bila med drugo svetovno vojno in še prej, z mirovnimi pogajanjmi po prvi svetovni vojni, naložena težka bremena,

Na Hodošu so odkrili kip narodnostne poslanke Márie Pozsonec

jasnil župan Ludvik Orbán, je imela Pozsončeva, ki so jo leta 2002 imenovali tudi za častno občanko, veliko zaslug za to, da je Hodoš 1. januarja 1999 postal samostojna občina.

»Stara modrost pravi, da človek živi, dokler živi spomin nanj. Spomin na spoštovano Mário Pozsonec, ki ji danes odkrivamo spomenik, bo med nami živ še dolgo. Spomenik nas bo spominjal na človeka, ki nas je s svojim delom in prizadevanjem za tvorbo sožitja, razumevanje in sodelovanje Madžarov in Slovencev na tem lepem, a občutljivem svetu med

Pred doprsnim kipom Márie Pozsonec: sin Robert Pozsonec, nekdanji predsednik RS Milan Kučan in hodoški župan Ludvik Orbán

Rabo in Muro, močno zadovoljil,« je v slavnostnem govoru dejal prvi predsednik Slovenije Milan Kučan, ki je skupaj s hodoškim županom in Robertom Pozsoncem, sinom lani umrle poslanke, odkril njen doprsni kip.

Milan Kučan je v svojem govo-

žav celotne prekmurske regije. »Prav je, da ob tej priložnosti povem, kako veliko naklonjenosti je uživala Marika pri pokojnem predsedniku Madžarske Árpádu Gönczu. Ni bilo najinega srečanja, pa jih je bilo veliko, da ni spregovoril tudi o njej,« je še poudaril Kučan.

Besedilo in fotografija: Silva Eöry

ROMANJE V MARIAZELL

V organizaciji Društva za krščanska gibanja se je 57 romarjev iz Monoštra in njegove okolice peš napotilo v Mariazell v Avstriji, tokrat že enajstič po vrsti. Romarji so prehodili 170 kilometrov dolgo pot, da bi pozdravili celjsko Mater Božjo. K zahvalni maši je prispelo še drugih tristo

romarjev, ki so se pripeljali z avtobusi iz Železne županije. Pri sveti maši je sodeloval tudi pevski zbor cerkve Sv. Trojice iz mesta Szolnok. Po maši so se romarji – fizično utrujeni, a

duševno prenovljeni – vračali na svoje domove v Monošter, Magyarlak, Rábafüzes in v Slovensko ves.

LRH

Muzej Avgusta Pavla

Obiskovalce pričakuje

od torika do sobote od 11.00 do 15.00 ure.

Skupine sprejemajo tudi zunaj delovnega časa, prijavite se lahko po telefonu 94/380-099.

Vstopnina za odrasle: 600 forintov ali 2 evra, za dijake in upokojenca: 300 forintov ali 1 evro.

Za šolske skupine prirejajo tudi delavnice.

... DO MADŽARSKE

Več kot 75 tisoč novih študentov

Zavod za šolstvo je prejšnjo sredo objavil število točk, potrebnih za študij na določenih fakultetah ali visokošolskih ustanovah. Po podatkih zavoda bo jeseni začelo visokošolski študij 75.230 študentov, kar je za 2.500 več kot lani. Na študij se je prijavilo okrog 108 tisoč dijakov. Pet najpopularnejših fakultet je s področja informatike, tehniških ved, šesta v vrsti je medicinska fakulteta, med desetimi pa so tudi pedagoške fakultete.

Edina smer, na katero so sprejeli študente le, če so dosegli maksimalnih 500 točk, je na Filozofski fakulteti, in sicer narodnostna nemščina in latinščina.

Medtem ko predstavniki ministrstva govorijo o uspešni zgodbi, opozicija opozarja na to, da se je število študentov v zadnjih nekaj letih znatno zmanjšalo; medtem ko je leta 2010/2011 začelo visokošolski študij 98 tisoč študentov, jih bo jeseni v prvih letnikih le nekaj več kot 75 tisoč. Opozarjajo tudi na to, da se bo njihovo število po letu 2020 še zmanjšalo, kajti od tega leta bo za nadaljevanje študija obvezen jezikovni izpit na srednji stopnji.

Politični barometer

Tri mesece po parlamentarnih volitvah ima vladna stranka FIDESZ stabilno vodilno mesto na lestvici strank, kajti tako maja kot junija in julija jo je podpiralo 33 odstotkov vseh volivcev, je ugotovila Agencija za merjenje javnega mnenja Zavec. To pa ne velja za vodilno opozicijsko stranko Jobbik, saj je desničarska stranka vsak mesec izgubila nekaj odstotkov svojih simpatizerjev. Maja jo je podpiralo 15 odstotkov vseh volivcev, junija je bilo takih le 13 odstotkov, maja pa le še 10 odstotkov.

Povolilne peripetije na levi strani strankarske palete so povzročile, da je večina levičarskih strank izgubila nekaj pristašev; socialisti imajo zdaj le podporo petih odstotkov volivcev, zelena stranka LMP pa le treh odstotkov. Edina stranka na levi strani, ki se je utrčila in pridobila en odstotek novih volivcev, je Demokratični forum nekdanjega premiera Ferenc Gyurcsányja. Spet pa narašča število neopredeljenih volivcev: maja jih je bilo le 31 odstotkov, julija pa že 37.

LJUBLJANO LEKO POGLEDNEMO DRÜGOPAUT

Porabsko kulturno in turistično društvo pa Slovenskanarodnostna samouprava Andovci zdaj že več lejt organizirata izlet v Slovenijo za člane društva pa

varašof v Sloveniji, pa nej samo eden najstarejši, liki eden najlepši tō. Zavolo tauga, ka smo dotejga mau se mi tō vsigdar mimo pelali, smo se tak zgučali,

ni pa drveni bejo, komaj smo čakali, aj si leko dolasedamo, tak ka za par minutov je bus že trzaro z nami. Vejn smo se že pri Murski Soboti vozili, gda mi je gnauk nekak eden glaž pod naus potisno. Ranč sem nikanej pito, že audalič sem prdeno, ka je palinka v njem. Tašoga reda je najbaukše, če včasim gutneš. Šansa nejmaš, če se trucaš, zato ka te boš po cejlj pauti tau poslišo, kak si tapoš. Dobroga šoferi smo meli, ja pa nej pa smo že v Tepanji bili. Istina, ka smo ga fejest mogli poslišati, če smo kaj razmiti steli, zato ka je srbski gučo. Po kavi pa še po edni rundi palinke smo se že malo segreli, kak mali piščenci pod posvejtom, vsigdar smo bola glasni bili. Deset vōra je minaula, gda smo se stavili v Škofji Loki na parkirišči. Že odtistac se je vidlo, kak lejpo je tau staro mesto, vrkar na vreki z gradom, steri, kak če bi še gnesden skrb emo na varaš, se je k freisinški pūšpekiji držo od leta 973, pa skur 1000 lejt, do leta 1805. V 11.-12 stol. so od nemško-rim-skoga cesara Ottokara III. dovoljenja dobili, ka leko porcije berejo pa pejnaze kovejo, tak je te od leta 1274 Škofja Loka varaš gratala. Grad so v 13. stol. zidali, dapa gda se je leta 1511 zemla starusila, te se je eden tau dola-porūšo. Kaulak njega so stenau zozidali, tak so se branili prauto Hrvatom pa Törkom. Najprvin, kak smo prejk šli reke Selška Sora, smo si poglednili najstarejši srednjeevropski kamnatni maust, steri se zove Kapucinski most. Te maust je prvi škof dau zozidati pa gda je kreda grato, te je on ūšo prejk s konjom najprvin, samo konj se je zbojo pa nutra v vodau skočo, škof se je pa zalejo. Zavolo tauga so sledkar edno želejzno ograjo naprajli, stera še gnesden skrb ma na tiste, steri prejk mosta dejo. Gda smo zopodli pa poglednili maust, potistim smo se proto grada šetali, dapa med putjauv smo se večkrat stavili zato, ka ranč smo nej znali, kama aj gledamo. Nej zaman je edno

najstarejši mest v Sloveniji, tau se vidi na ramaj pa na cerkvi. Pomalek, kak smo se sprvajali po varaši, pomalek smo proto grada šli, steri više varaša na najvišešom grbeni stoji. Dobro, ka med potjauv so bili kostanji, etak smo si leko počinili, gda

tau kak glavnejk delajo, jaslice, iz lesa spletene, vse pükše, ka so nūcali v drügoj svetovnij bojni, dosta taši pavarski škirov, ka se je pri nas sploj nej nūcalo. Vidli smo razstavo slik o škofje-loškem pasijonu. Telko vsega, ka ranč taprajti človek ne vej,

Andovčarge pri škofjaloški cerkvi

Andovčane. Bili smo že po dosti krajaj, največ na Gorenjskom, pa ranč tak proto maurdja tū.

ka si tau leto Škofjo Loko poglednemo. Zatau smo že rano mogli staniti, vejpa več kak dvejsta-

V muzeji smo vidli dosta zanimivoga

Vejn zato, ka gda človek v Ljubljano pride, te ali proto planinam se pela ali proto maurdja. Zavolo tauga te tisto, ka je na srejdri rosaga, tisto bola taostane. Tak je tau z varašom Škofja Loka, steri je eden najsterjši

upetdeset kilomejterov smo se mogli pelati. Pet minutov prvin, kak bi andovski zvaun šesto vōro vdaro, se je mali avtobus, steroga smo od podjetja Petek iz Kuzme naraučili, stavo pred njim. Te je še vsakši malo zasp-

Lejpa panorama najstarejšoga varaša v Sloveniji

nas je že aumanca polejvala, pa nej samo zavolo brga, zato tō, ka je fejest sparno bilau. Leko ka smo se malo mantrali, dapa vrejdo je bilau, zato ka nej samo grad smo si leko poglednili, liki Loški muzej tō, steri je v gradu. V dosti muzejih smo že odli, dapa leko povejmo, ka te je

Nej zaman smo vōro pa pau odli, dapa če bi vse steli redno pogledniti, te bi nam eden den nej dojšo. Pred obedom smo še odli po varaši, po glavnom trgi pa smo si poglednili cerkev, stera je tō ovakša kak pri nas, cejli oltar pa vse svetniki so pozlačeni bili.

Pozlačeni oltar v cerkvi

Vejn še zdaj bi se tam sprvajali, če bi nej lačni gratali. Tak smo te v gostilno šli na obed, stera se je tak zvala Gostilna pr' Starmanu. Ne vejim, če smo tak lačni bili ali tak dobro kūjajo, dapa tau gvūšno, ka še prste smo si dolapolizali, tak je vse žmano bilau tam. Potejm smo tau meli v plani, ka poglednemo Ljubljano, dapa te plan je samo naš biu, Baug je pa emo drügoga za nas, zato ka prejšo eden oblak pa dež se je začno lejvati. Zavolo

eden najbola zanimivi, steroga smo vidli. V tom muzeji si leko poglednemo arheološko, zgodovinsko, kulturnozgodovinsko, umetnostnozgodovinsko, etnološko in prirodoslovno zbirko. Dosta pa dosta vse tašoga smo vidli, ka smo še v življenji nej vidli. Orleka tak skrak,

tauga smo mi nikanej žalūivali, zato ka smo meli b-varianto tō, tau so pa bile terme Snovik, kama smo se kaupat šli. Niške nej vōpravo, dapa vidlo se je na obrazaj, ka tak mislijo, Ljubljano leko poglednemo drügo-paut tō.

Karči Holec

Slovensko štenjé - ga vzem'te v roké! - 26.

Od absurda do obnauve ljudski form

V preminaučom tali naše serije ste leko spoznali štiri pesnike, šteri so v cajtaj »zidanja socializma« naprej stajali s pesmimi, ki so - meso družbeni pitanj - gučale o intimni čütenjaj človöka. Pesnik *Dane Zajc* sliši gnakoj generaciji kak avtorji »Pesmi štirih«, je pa donk sploj ovaški kak uni. Nej je piso intimistično, liki bole ostro liriko, zavolo toga je leko svojo prvo

kak tau leko vidimo v pesmaj primitivni lüstev - Zajc v svoji veršaj ranč tak dostakrat ponavlja rejči pa stavke. Bik je mitska stvarina v cejlom Mediterani, kak na priliko na Španjolskom tö. V pesmi je atmosfera kmična, eške bole, gda naprejpridejo črne vrane pa črna krv kak simboli črne smrti.

Pesem »Črni deček« je vöprišla tri lejta kisnej, pa eške bole

vse na nej - človök tö - samo eden falat cejloga vesolja. Strnišove pesmi so napisane v redi, svoje tipične asonance je v slovensko poezijo vpelo prvič po Prešerni ino jim avsto vören do konca. Njegva forma slovenske moderne pesmi je bila originalna: nüco je štiluš ljudski pesmi, štere je tak prenauvo. V svojoj poeziji Gregor Strniša čüti, ka sveta ne more razmiti, zavolo toga pa fejst trpi.

Pesem »Večerna pravljica« je iz prve njegve knige, v njej so na začetki asonance, na konci pa je dojspiso že prave rime. Vu verši sta v protivnosti dva kejpa: prvi je fantazijski iz pravlic, kaže mejsec, kamle, pavke ino gobe - tau je že groteskno; drugi kejp je skoro realistični, slejdnji verz pa zaključí: lidgé spijo kak müši, ž njinimi senjami se špilajo veuki mački. Tau je nej lepota iz pravlice, kaže na tau, ka je človök v svojom rami (düši) tö nej gospodar. Cikluš peti Strnišovi pesmi »Vrba« s pomočjauv kejpa drejve guči o ideji vökivečnoga žitka - pa tak o relativnosti smrti.

Zavolo »žive čalarije zemlé, vodé ino nebá«, tau je vesolja, v istini prej nika ne mrgé.

Svetlana Makarovič je najbolje erična pesnica v literarnoj generaciji, štera je začnila pisati po leti 1960. Oprvin je v motivaj pa témaj ojdla po potaj Daneta Zajca ino Gregora Strniše, sledik pa je napravila svojo originalno liriko, na pau poti med tradicijov ino modernizmom. Tematiko lagvi čütenj prejpostavlja v bole poetičen svejt, v šteroga prejkdejmlé motive ino forme ljudskega pesništva - eške posaba balad. Tak so njeni verši zvekšoga lirsko baladni, v nji štémö o figuraj ino situacijaj mitičnoga ali pravličnoga sveta. Dostakrat nüca

magično-čalejrske formule, zmejs pa gordrži prausnost ljudskega pesništva. Takšo nazajzvanje arhaičnoga sveta je nej zaman, vejpa guči o dühovnosti modernoga sveta. Nikak pa ne smejmo pozabiti na mlašeča prozna ino pesemska pisanja Svetlane Makarovič, na šteraj so gorrasle generacije.

V svojoj pesmi »Zeleni Jurij« pesnica naprejprinesé poznani motiv ljudskega pesništva, depa ma dá nauvo znanje. Kejp lidi v pesmi je sploj kritičen, fejst negativen. Na

pridejo od drejktnoga guča srca. Gnauk nüca lirične ino impresionistične kejpe, šteri pripovejdajo o poetiki zdajšnjoga časa, s pesimističnov vizijov sveta ino melanholijov; drgauč se pá špila z gezikom, čütiti je njegvo volau za žitek, zmejs pa cujdava svoje satirične, družbenokritične misli. S tem je Kravos napravö eden drejktni vsakdennj guč, s šterim je stajpo v léki modernizem.

V knjigaj »Tretje oko« je vöprišla njegva pesem »Zamejska žalostna«, té naslov pa je na pau ironičen. Ne smejmo pozabiti, ka se má Marko Kravos sam ranč tak za zamejskoga pesnika (zvün grajnc Slovenije), zatok je verš samironičen tö. »Zamejska žalostna« pesem guči prauti stereotipi o »nesrečni manjšincaj«, ali gda sami tak gledajo na sebé, ali gda je tak vidijo rojaki iz matične domovine. Pesem je napisana v praustom verzi, s sploj prausnimi rečami. V njej gestejo humorni tali pa misli o modernoj situaciji Slovincov znautra pa zvün Slovenije tö.

Kak v literaturi Slovincov na Taljanskem, o narodnostni problemaj največ pišejo Slovinci v Avstriji tö. Med mlajšimi pesnicami je poznana *Maja Haderlap*, njeni verzi o situaciji koroške manjšine so ranč tak puni boleznin ino kmice. Tau témö pa prekriva moderni pesniški gezik, šteri postavlja tau poezijo v modernizem.

V našom prišešnjom tali leko spoznate pesnika, šteri je začno pisati slovensko avantgardno modernistično poezijo, depa ednoga takšoga tö, šteri se je od toga radikalnoga pesništva povrnö k tradicionalnim formam.

-dm-

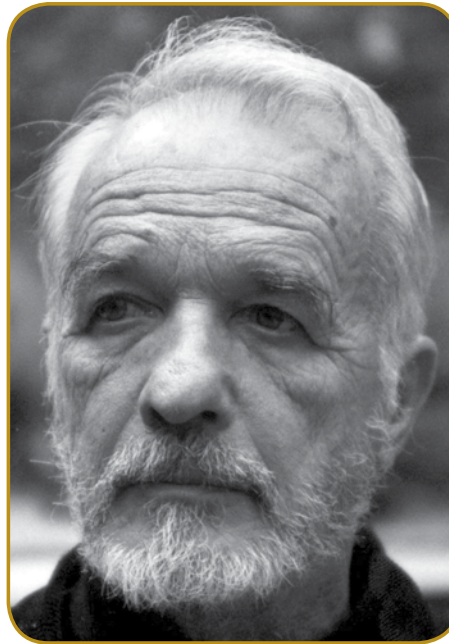
Svetlana Makarovič poznamo kak pisateljico-pesnico za mlajše pa vözraščene, depa kak šansonistko tö

zbirko »Požgana trava« leta 1958 samo sam nadruknivo. Že sploj rano je grato najbolje erični pesnik poezije absurda, fundamenti njegvi veršov so bojna, smrt pa destrukcija, kisnej pa je piso o tem tö, ka žitek človöka pa cejla družba nemata preveč smisla. Nüco je kejpe s svetá svoji mladi lejt v bojni, stvarin pa mitov, v njegovoj poeziji je človök sam sebi ohar, zaman vsikdar iške pa se trüdi. Dane Zajc je zapüsto slovensko pesniško tradicijo humanistične vöre v razménost sveta, po njegovom pa leko pesnik - kak prorok ali videc - vöpovej istino, njegovi verši tak gratajo rešenje iz nihilizma.

Zajcova pesem »Veliki črni bik« je vöprišla v njegovi prvi pesniški knjigaj, gnes je eden najbolje erični njegov veršov. Stvarine so v avtorovi pesmaj dostakrat simbol toga, ka je absurdnost od znautra pa zvüna prauti človöki. Pesem o črnöm bikej spomina na indašnji ritual zabadanja,

kaže na absurdnost sveta: na méranje, brezčütnost pa vrazmo spadanje. Črni pojbič stogi »na žutom pejski püstinje« - tau pa nema edno samo znamenje, kak moderna poezija - dopüšča večféle interpretacije. Edna bi leko bila, ka je pojbič simbol pesnika, šteri šké vödržati v svejti, ki dé na nikoj, tak more un tö za en malo zamukniti.

Če rejsan je *Gregor Strniša* na začetki slišo med simbolistične pesnike, je v gnakom cajti kak Dane Zajc prišo do poezije absurda. Donk pa je Strniša menje patetičen ino bole estetski, nej je prorok istine, liki bole kontemplativen. Ednoga za drugim kladé kmične, statične kejpe, šteri so puni skrivnostne čalarije. Fundament njegovoga pesništva so figure iz sveta pripovejsti, mitologije pa literature - kak liki bi gorprišo, ka je človök več nej center sveta. Erična je njegva »vesoljska zavest« (Világegyetem-tudat), po šteroj je prej cejla Zemla pa

Dane Zajc je ranč tak piso za mladino, vse svoje pesmi je rad goršto po gledališčaj

vesi čakajo Zelenoga Djürina, depa se lidam ne vidi njegva slobaudnost. Vö ma teknejo oči pa eške kamle na njega ličijo. Za en par lejt se Djüri povrné kak Sürkasti Djüri - pa staukrat nazaj dá, ka je daubo. Pesem je kak edna parabola, guči o hüdodelstvi pa kaštigi za njega, tau pa z gezikom lüstva, šteri je prausen, depa donk estetski.

Marko Kravos je pauleg *Miroslava Košute* najbolje eričen pesnik Slovincov na Taljanskem, v svojoj poeziji piše od lübezni, svoji premišlavanj ino aktualni pitanjaj družbe, med njimi najbolje tistaj o manjšini. Ništerne Kravosove intimistične pesmi včasi že malo predaleč

Vseslovenska srečanja v Ljubljani

NE SAMO POLITIKA, TUDI KULTURA, PREDVSEM PA DRUŽENJE

Vseslovenska srečanja v Državnem zboru so bila skoraj dvajset let stalnica v stikih med Slovenijo in okolji, kamor so odšli Slovenci, in Slovenci v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem. Lansko srečanje je bilo sedemnajsto, letos ga zaradi političnih razmer v Sloveniji ni bilo. Po predčasnih volitvah je Državni zbor z začasnim predsednikom Matejem Toninom (Nova Slovenija) sicer začel delovati; delo so začele tudi nekatere komisije, denimo za mednarodne odnose in komisija za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je bila osrednja organizatorica vseslovenskih srečanj, pa še ni izvoljena.

Ker letošnjega srečanja ni bilo, zaradi tega ne bo konkretnih posledic za Slovence v zamejstvu in po svetu. Kaže pa izpostaviti, da ima dogodek večplastno vlogo: pomembni politični predstavniki, najpogosteje predsednik Državnega zbora, občasno pa tudi premier, opredelijo odnos Slovenije do Slovencev v sosednjih državah in po svetu, povabljeni govorci, eden ali več, podrobneje predstavijo položaj Slovencev v okolju, iz katerega izhajajo oziroma prihajajo, kar dopolnijo razpravljalci, ki so bili doslej iz domala vseh celin. Dogajanje popestrijo kulturne skupine in posamezniki, zelo zanimiva in pristna so osebna srečanja pred uradnim začetkom, v odmorih in celo med kosilom. V bistvu moramo pomen vseslovenskih srečanj ocenjevati skozi to, celovito podobo tistega, običajno julijskega dne. Najpogosteje so se doslej ta srečanja nadaljevala na prireditvi *Dobrodošli doma*, ki je bila lani v Murški Soboti in bližnjem Rakičanu. Na obeh dogodkih aktivno sodelujejo tudi porabski Slovenci, ki se jim najpogosteje pridruži tudi aktualni generalni konzul v Monoštru.

Poglejmo na enajsto vseslo-

vensko srečanje, kamor so bili povabljeni govorci: Marija (JLA) je zaradi razglasitve sa-

Na enajstem vseslovenskem srečanju v Državnem zboru je bila povabljena govornica (ob Mariji Ahačič - Polak in dr. Janezu Dularju) tudi odgovorna urednica tednika *Porabje* Marijana Sukič. Tedaj je več kot 100 udeležencev iz vseh koncev sveta prvič slišalo o podrobnostih, kako živijo Slovenci na Madžarskem, s kakšnimi problemi se srečujejo in katere cilje so si postavili, da se ohranijo kot majhna, a trdoživa in aktivna manjšina v tem delu Evrope.

Ahačič - Polak na temo *Slovenski izseljenci - daleč od doma, a vedno blizu!*, dr. Janez Dular: *Med vizijo in uresničenjem skrbi za Slovence zunaj Republike Slovenije* in Marijana Sukič: *Porabski Slovenci in samostojna Slovenija: od preteklosti prek sedanjosti do prihodnosti*.

mostojnosti začela - na srečo samo - desetdnevno vojno v Sloveniji. Povabljena govornica Marijana Sukič je povedala, da so porabski Slovenci pisali najvišjim predstavnikom države in jih pozivali, naj Madžarska čim prej mednarodno prizna Slovenijo in poudarila, da je bila prva slo-

Na lanskem vseslovenskem srečanju so sodelovali: Jože Hirnók, Valerija Perger, Erika Köleš Kiss in dr. Boris Jesih.

Marijana Sukič se je ozrla v čas rojevanja samostojne Slovenije, ko je delegacija Zveze Slovencev preživela 26. junij v Murški Soboti; predsednik Jože Hirnók pa se je udeležil skupaj s predsednikoma Železne in Zalske županije osrednje slovesnosti v Ljubljani, kjer je tedanji predsednik dejal: *»Danes so dovoljene sanje, jutri bo nov dan«*. In res je bil povsem drugačen dan,

venska narodnostna organizacija, Zveza Slovencev, ustanovljena hkrati z nastankom samostojne Slovenije. Naštela je tudi druge pomembne dogodke, in sicer podpis *Sporazuma o zagotavljanju posebnih pravic porabskim Slovincem in prekmurkim Madžarom*, leta 1992 je bil odprt prvi neposredni meddržavni mejni prehod med Porabjem in Slovenijo (Gornji

Senik-Martinje), izhajati je začel tednik *Porabje*, odprli so slovenski generalni konzulat v Monoštru, Slovenski kulturno-informativni center in poudarila: *»Brez slovenskih delovnih mest in brez zavedne slovenske mladine si je težko predstavljati slovensko prihodnost ob reki Rabi.«* Tedaj smo v poročanju opomnili, da je več kot sto udeležencev vseslovenskega srečanja prvič slišalo za podrobnosti, kako živijo Slovenci na Madžarskem, s kakšnimi problemi se srečujejo, katere cilje so si postavili, da se ohranijo kot majhna, toda trdoživa in aktivna manjšina v tem delu Evrope. In ob tem namig: še kako pomembno bi bilo na prvem ali drugem naslednjem tovrstnem srečanju v Državnem zboru oceniti, kaj se je zgodilo v tem času in kaj se ni, pa bi se moralo, med Slovenci v Porabju.

Pomenljiv naslov so organizatorji izbrali za štirinajsto srečanje: *»Mladi kot ustvarjalci skupnega slovenskega prostora«*. V razpravi je sodelovala Martina Zakoč na temo *»Porabje, perspektiva za mlado generacijo?«* Uvodoma je povedala, da je minilo 25 let od ustanovitve Zveze Slovencev na Madžarskem. *»Zato sedanja mlada generacija razmišlja malce drugače... Zdaj smo mi tista generacija porabske mladine, od katere se marsikaj pričakuje. Tega se zavedamo, zato smo na pobudo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu ustanovili Društvo porabske mladine.«* *»Slovenke in Slovenci v tujini za uspešno Slovenijo«* pa je bil moto petnajstega vseslovenskega srečanja. Predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez je povedal, da tretjina Slovencev živi zunaj meja Slovenije, kar je izjemen potencial in bogastvo. Zato tudi pričakovanje, da bi se več Slovencev na tujem vključeva-

lo v razvoj Slovenije. Uvodno razpravo je imela Erika Köleš Kiss, prva zagovornica porabskih Slovencev v madžarskem parlamentu, in sicer z naslovom *Položaj Slovencev na Madžarskem - nekoč, danes in jutri*. Udeležence je seznanila s političnim položajem in organiziranostjo manjšine ter poudarila, da je *»ohranjanje slovenskega jezika v Porabju in slovenski skupnosti na Madžarskem naš cilj«*. Menila je tudi, da je od časa do časa nujno pogledati, *»od kod, po kakšni poti in kam nas vodi naša usoda. Kam vodi številčno majhno slovensko manjšino na ozemlju Madžarske?«* Na tem vseslovenskem srečanju je Andreja Kovač v imenu Razvojnega agencije Slovenska krajina napovedala odprtje vzorčne kmetije na Gornjem Seniku, kot eno najpomembnejših pridobitev v Porabju v zadnjih letih.

Lansko, sedemnajsto srečanje, ki zagotovo ne bo zadnje, je imelo pomenljiv naslov: *»Slovenec sem«*. Predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez je povedal: *»Zgodovina našega naroda ni bila lahka. Z ničimer nam ni bilo prizaneseno. Nenazadnje o tem priča tudi dejstvo, da smo, kljub svoji skorajda pregovorni maloštevilčnosti, razdrobljeni širom sveta kot malokateri narod. Pa vendar smo nekako uspeli preživeti, kljubovati in se obdržati, in celo osnovati svojo državo.«*

S tem kolažem, lahko bi rekli tudi paberkovanjem, sem poskušal ustvariti povezavo med dosedanjimi vseslovenskimi srečanja v Državnem zboru in naslednjim, ki bo skoraj zagotovo prihodnje leto.

(Fotografija na prvi strani: Vseslovenska srečanja so s posebnim kulturnim programom popestrili dijaki iz avstrijske Koroške)

Besedilo in foto: Ernest Ružič

PETEK, 03.08.2018, I. spored TVS

5.55 Odmevi, Poletna scena, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.30 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 11.05 Vem!, kviz, 11.55 Moj pogled na znanost, dokumentarna oddaja, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Modna hiša Velvet (III.): V zraku, španska nadaljevanka, 15.00 Umetni raj: Dokumentarni film od Južne Amerike do Slovenije, od Berlina do Ljubljane, 15.35 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 16.05 Duhovni utrip, 16.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Alpe-Donava-Jadran, 17.55 Novice, 18.00 Infodrom, poletje 2018: Okolje, informativna oddaja za otroke in mlade, 18.10 Pujsa Pepa, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Čez planke: Šrilanka, 20.55 Nočni receptor, britansko-ameriška nadaljevanka, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, 22.45 Poletna scena, 23.05 Kota Zabriske, ameriški film, 1.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.20 Info-kanal

PETEK, 03.08.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.40 Danes dol, jutri gor, slovenska nanizanka, 9.50 Slastna kuhinja: Andaluzijski gazpaco in prigrizki, 10.20 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 10.45 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 11.30 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Miha Šalehar, 12.15 Svetovni popotnik: Sveta dežela: Jeruzalem in Zahodni breg, 13.20 Jan Plestenjak s Simfoniki, koncert iz Križank, 15.35 Umor, je napisala (II.): Šola za obrekovanje, ameriška nanizanka, 16.40 Evropska prvenstva 2018: plavanje, 19.45 Infodrom, poletje 2018: Okolje, informativna oddaja za otroke in mlade, 20.00 Koncert ansambla Nemir, 21.20 Zvezdana: Zalalala, 22.00 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 22.50 Evropska prvenstva 2018: dnevni pregled, 23.20 Sen znala jes, koncert Rudija Bučarja, 1.35 Videotrak, 2.40 Nogomet - SP 2018: Urugvaj : Portugalska, 4.25 Zabavni kanal, 5.20 Videotrak

SOBOTA, 04.08.2018, I. spored TVS

5.55 Odmevi, Poletna scena, 7.00 Otroški program: Op! 10.55 Z Mišo...: Ciril Horjak, 11.55 Tednik, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 14.25 Se zgodi: Spet doma, slovenska nanizanka, 15.00 Ambienti, 15.35 Profil: Barbara Rimani, 16.10 Prvinska preizkušnja: Pri masajskih bojevniki, britanska dokumentarna serija, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Kulturni vrhovi, dokumentarna oddaja, 17.45 Popolna družina, humoristična nanizanka, 18.00 Pregreha brez greha, kuharska oddaja, 18.30 Ozare, 18.35 Kalimero: Zaplet s Korencanom, risanka, 19.00 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 20.05 Pariz lahko počaka, ameriški film, 21.35 Poročila, Šport, Vreme, 22.00 Poletna scena, 22.15 Iz pozabe (II.), britanska nadaljevanka, 23.10 Strasti, TV-nadaljevanka, 23.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.15 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 1.10 Info-kanal

SOBOTA, 04.08.2018, II. spored TVS

6.30 10 domačih, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.15 Danes dol, jutri gor, slovenska nanizanka, 9.40 Slastna kuhinja: Andaluzijski gazpaco in prigrizki, 10.10 Čarokuhinja pri atu: Tajska, 10.25 Bleščica, oddaja o modi, 10.55 Zgodbe izza obrazov: Helena Žigon, 11.45 Avtomobilnost, 12.25 Evropska prvenstva 2018: veslanje, 14.30 Tihotapci identitete, dokumentarni film, 15.40 Umor, je napisala (II.): Zapoj pesem o umoru, ameriška nanizanka, 17.00 Evropska prvenstva 2018: plavanje, 20.00 Rokovske simfonije Davida Garretta, koncert, 22.20 Televizijski klub: Digitalna dieta, 23.15 Evropska prvenstva 2018: dnevni pregled, 23.40 Umor, je napisala (II.): Poigravanje duha, ameriška nanizanka, 0.35 Ukane po kanadsko, razvedrilna oddaja, 1.20 Videotrak, 2.20 Nogomet - SP 2018: Španija : Rusija, osmina finala, 4.55 Zabavni kanal, 5.50 Videotrak

NEDELJA, 05.08.2018, I. spored TVS

6.40 Poletna scena, 7.00 Živ žav, otroški program, 9.15 Govoreči Tom in prijatelji, risanka, 9.25 Nabriti detektivi, nemška otroška nanizanka, 10.00 Nedejska maša, prenos iz župnije Črna na Koroškem, 10.55 Komorni godalni orkester Akademije za glasbo (B. Ipavec), 11.20 Ozare, 11.25 Obzorja duha: 24. pomladansko romanje, Avstrija in Madžarska, 12.00 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Koncert ansambla Nemir, 15.00 Tožilčeva priča, ame-

riški film, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Zackovo čarovniško popotovanje: Nova Mehika, 17.45 Vina sveta, razvedrilno potopisno kulturna oddaja, 18.40 Bacek Jon: Neotesanec, risanka, 19.00 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Maksimilijan in Marija - igra moči in ljubezni, avstrijsko-nemška nadaljevanka, 20.50 Z Mišo...: Zlatko Zahovič, 21.35 Poročila, Šport, Vreme, 22.05 Konfucij, britansko-kitajski igrano-dokumentarni film, 23.35 Strasti, TV-nadaljevanka, 0.10 Navdih klasiče: Harfistka Anja Gaberc (Claude Debussy: Mesečina), 0.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.40 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.35 Info-kanal

NEDELJA, 05.08.2018, II. spored TVS

7.00 Duhovni utrip: OŠ Lava - zidamo prihodnost, 7.15 Glasbena matineja, 8.10 Danes dol, jutri gor, slovenska nanizanka, 9.20 Ukane po kanadsko, razvedrilna oddaja, 10.30 Hišica v preriji - blagoslovljeni naj bodo vsi otroci, ameriški film, 12.15 Evropska prvenstva 2018: veslanje, 14.25 Evropska prvenstva 2018: kolesarstvo - cestna preizkušnja (Ž), 17.15 Nogomet - državno prvenstvo: Aluminij : Maribor, 3. kolo, 19.40 Evropska prvenstva 2018: plavanje, 20.50 Žrebanje Lota, 21.00 Odbojka na mivki - turnir svetovne serije, 23.00 Evropska prvenstva 2018: dnevni pregled, 23.25 Zackovo čarovniško popotovanje: Nova Mehika, 23.50 Beli zajec, TV-igra AGRFT, 0.35 Videotrak, 1.35 Nogomet - SP 2018: Hrvaška : Danska, osmina finala, 4.10 Zabavni kanal, 5.25 Videotrak

PONEDELJEK, 06.08.2018, I. spored TVS

6.10 Utrip, Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.30 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 11.05 Vem!, kviz, 11.50 10 domačih, 12.30 Zlata dekleta (V.): Rose se upre, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Modna hiša Velvet (III.): In življenje gre naprej, španska nadaljevanka, 15.00 Dober dan, Koroška, 15.35 Z glasbo in s plesom, nemška glasbena dokumentarna serija, 16.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Osvežilna fronta: Kletvice, 17.55 Novice, 18.00 Govoreči Tom in prijatelji, risanka, 18.10 Lili in Čarni zaliv, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 20.55 Peš ob Nilu, potopisna serija, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, 22.45 Poletna scena, 23.05 Strasti, TV-nadaljevanka, 23.40 Glasbeni večer, 0.40 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.05 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.00 Info-kanal

PONEDELJEK, 06.08.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.35 Danes dol, jutri gor, slovenska nanizanka, 9.15 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 9.40 Slovenski vodni krog: Rak, dokumentarna nanizanka, 10.25 Svetovni popotnik: Sveta dežela: Jeruzalem in Zahodni breg, 11.10 Dragonja - skrivnostna reka, dokumentarni film, 12.15 Sočutje za prihodnost - 150 let Rdečega križa na Slovenskem, dokumentarna oddaja, 13.20 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 14.25 Televizijski klub: Digitalna dieta, 15.25 Umor, je napisala (II.): Poigravanje duha, ameriška nanizanka, 16.20 Avtomobilnost, 17.00 Evropska prvenstva 2018: plavanje, 20.00 Svetovni popotnik: Sveta dežela: Izrael, 20.50 Oproščen (II.), norveška nadaljevanka, 21.40 Umor, je napisala (II.): Gospa v jezeru, ameriška nanizanka, 22.35 Evropska prvenstva 2018: dnevni pregled, 23.05 Pozabljeni Slovenci: Friedriger&Czeike, dokumentarni film, 23.55 Nogomet - državno prvenstvo: Aluminij : Maribor, 2.15 Videotrak, 3.15 Zabavni kanal, 5.25 Videotrak

TOREK, 07.08.2018, I. spored TVS

5.55 Odmevi, Poletna scena, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.20 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 10.50 Vem!, kviz, 11.40 Obzorja duha: 24. pomladansko romanje, Avstrija in Madžarska, 12.30 Zlata dekleta (V.): Tisti znani občutek, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Modna hiša Velvet (III.): Nov veter, španska nadaljevanka, 15.00 Potepanja - Barangolások, oddaja TV Lendava, 15.30 Studio križkraš: Strahulja, 15.55 City folk - Obrabi mest: Daka, 16.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Zdravje Slovencev: Biološka zdravila, dokumentarna oddaja, 17.55 Novice, 18.00 Eko utrinki: Vetrnica pod Nanosom, 18.05 Zvenki: Mrazek, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Inšpektor Banks (V.), britanska nadaljevanka, 20.50 Foto/Photo Joco Žnidaršič: Neznosna lahkost fotografiranja, dokumentarna oddaja, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, 22.45 Poletna scena, 23.05 Pričevalci: Jože Košorok, dokumentarna oddaja, 1.40 Dnevnik Slovencev

v Italiji, 2.05 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 3.00 Info-kanal

TOREK, 07.08.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.40 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 9.45 Dobro jutro, poletni izbor, 12.00 Slovenski vodni krog: Koritnica, dokumentarna nanizanka, 12.40 Alpe-Donava-Jadran: Srednjevska poroka v Landshutu, 13.20 13. festival »Sredi zvezd 2016«, Žalec, posnetek koncerta ob Otvoritvi Tedna ljubiteljske kulture, 15.30 Sam svoj; Jože Babič, dokumentarni film, 16.25 Umor, je napisala (II.): Gospa v jezeru, ameriška nanizanka, 17.25 Evropska prvenstva 2018: plavanje, 19.00 Evropska prvenstva 2018: atletika, 21.55 Obramba in zaščita, koprodukcijski film, 23.20 Evropska prvenstva 2018: dnevni pregled, 23.50 Peš ob Nilu, potopisna serija, 0.40 Videotrak, 1.40 Evropska prvenstva 2018: atletika, 3.50 Zabavni kanal, 5.25 Videotrak

SREDA, 08.08.2018, I. spored TVS

5.55 Odmevi, Poletna scena, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.30 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 11.05 Vem!, kviz, 11.55 Slastna kuhinja: Brancin z avokadovo omako, 12.25 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Modna hiša Velvet (III.): Mož in žena za vedno, španska nadaljevanka, 15.00 Pod drobnogledom - Nagyitó alatt, oddaja TV Lendava, 15.35 Male sive celice: OŠ Zreče in OŠ Rudolfa Maistra Šentilj, kviz, 16.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Odmev davnine: Baba, izobraževalna oddaja, 17.55 Novice, 18.00 Utrinek - zgodbe priseljencev, 18.05 Trobka in Skok: Ljubo doma, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Čas sprememb, italijanski film, 21.30 Stopnice, kratki igrani film, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, 22.50 Poletna scena, 23.10 Strasti, TV-nadaljevanka, 23.45 Odmev davnine: Baba, izobraževalna oddaja, 0.10 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.35 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.35 Info-kanal

SREDA, 08.08.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 9.05 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 10.15 Dobro jutro, poletni izbor, 12.40 10 domačih, 13.25 Zgodbe izza obrazov: Robert Friškovec, 14.10 Vlado Kreslin - Moji dnevi, koncert, 16.45 Ambienti, 17.25 Evropska prvenstva 2018: plavanje, 19.00 Evropska prvenstva 2018: atletika, 21.50 Žrebanje Lota, 22.00 Prevara (II.), ameriška nadaljevanka, 23.00 Umor, je napisala (II.): Neodločeno, ameriška nanizanka, 23.50 Evropska prvenstva 2018: dnevni pregled, 0.15 Videotrak, 1.20 Šport, 3.50 Zabavni kanal, 5.20 Videotrak

ČETRTEK, 09.08.2018, I. spored TVS

5.55 Odmevi, Poletna scena, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 11.00 Vem!, kviz, 11.50 Odmev davnine: Baba, izobraževalna oddaja, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Modna hiša Velvet, španska nadaljevanka, 15.10 Moj gost/Moja gostja - Vendégem: Ékszer-készítők/Izdelovalke nakita, oddaja TV Lendava, 15.55 Slovenci v Italiji, 16.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Dvoživke, dokumentarna oddaja, 17.55 Novice, 18.00 Utrinek: Narodna galerija, 18.05 Mala kraljična: Kaj je narobe z Gabrom?, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Planet Zemlja (II.): Mesta, koprodukcijski dokumentarna serija, 20.55 Medicejci, gospodarji Firenc, koprodukcijski nadaljevanka, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, 22.45 Poletna scena, 23.05 Marija Terezija - cesarica in mati, koprodukcijski igrano-dokumentarna oddaja, 23.55 Strasti, TV-nadaljevanka, 0.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.50 Info-kanal

ČETRTEK, 09.08.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.15 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 9.10 Dobro jutro, poletni izbor, 11.35 Zdravje Slovencev: Biološka zdravila, dokumentarna oddaja, 12.15 Mojster in njegov Gašper, portret, 13.25 Z Mišo...: Zlatko Zahovič, 14.25 Čez planke: Šrilanka, 15.35 Vina sveta, razvedrilno potopisno kulturna oddaja, 16.40 Umor, je napisala (II.): Neodločeno, ameriška nanizanka, 17.40 Evropska prvenstva 2018: plavanje, 19.15 Evropska prvenstva 2018: atletika, 21.50 Hudičev voz, ameriški film, 23.45 Evropska prvenstva 2018: dnevni pregled, 0.10 Umor, je napisala (II.): Jessica za rešetkami, ameriška nanizanka, 1.05 Videotrak, 2.10 Evropska prvenstva 2018: plavanje, 4.10 Zabavni kanal, 5.20 Videotrak

KONCERT

Poletni večerni koncert
z glasbeno skupino
PRAŠNATI v Slovenskem
domu v Monoštru, ki bo v
petek, **10. avgusta 2018, ob
19.00 uri.**

Zenés nyári est a szlovéniai
PRAŠNATI zenekarral
a Szlovének Házában
Szentgotthárdon, melyre **2018.
augusztus 10-én, pénteken
19.00 órakor kerül sor.**

Koncert je brezplačen!

A koncert ingyenes!

Organizator - Szervező: Zveza Slovencev na Madžarskem - Magyarországi Szlovének Szövetsége

Čakajo Vas tudi okusi mednarodne kuhinje in različne jedi na žaru.

- prekmurska golaževa juha
- pleskavica, ajvar
- pikantna piščančja bedra na žaru
- pečena vratovina s pikantno omako
- piščančji ragu z ananasom
- pečen krompir z zeljici, zelenjava na žaru, ajdova priloga z gobami
- vijolične kisle kumare, mešana sveža solata z različnimi prelivi
- ledena sadna krema

Cena: 3000 Ft/po osebi
Mizo lahko rezervirate vnaprej na naslednji telefonski številki: **00 36 94/552-593**

Mindemellett megismerheti a nemzetközi konyha világot is, elsősorban a könnyű grill ételeket.

- muravidéki gulyásleves
- pikáns csirke comb grillen, barbecue sertésrész, ananászos csirke ragu
- steak burgonya, grill zöldségek, gombás hajdina köret
- káposztos uborka, primőr saláta különböző íntetekkel
- hűsítő gyümölcssaláta

Ár: 3000 Ft/fő
Asztaligazlás a következő telefonszámon: **94/552-593**

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA NADALJEVALCE

UČIMO SE SLOVENSKO

SZLOVÉN NYELVTANFOLYAM HALADÓKNAK

Zveza Slovencev na Madžarskem organizira
TEČAJ SLOVENŠČINE ZA NADALJEVALCE.

Tečaj bo septembra, oktobra in novembra 2018,
enkrat tedensko po 2 uri (v večernih urah)
v Slovenskem domu v Monoštru.

Tečaj bo brezplačen.

Rok prijave: **24. avgust 2018**

Prijavite se lahko po telefonu: **94/380-208**
ali na naslednjem e-naslovu: **biserka.bajzek@gmail.com**

A Magyarországi Szlovének Szövetsége
SZLOVÉN NYELVTANFOLYAMOT indít haladók részére.

2018. szeptember – október – november hónapokban,
heti 1 alkalommal 2 óra (az esti órákban)
a Szlovének Házában Szentgotthárdon.

A tanfolyam ingyenes.

Jelentkezési határidő: **2018. augusztus 24.**

Jelentkezni lehet a **94/380-208**-as telefonszámon
vagy a következő email címen: **biserka.bajzek@gmail.com**

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtlet
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

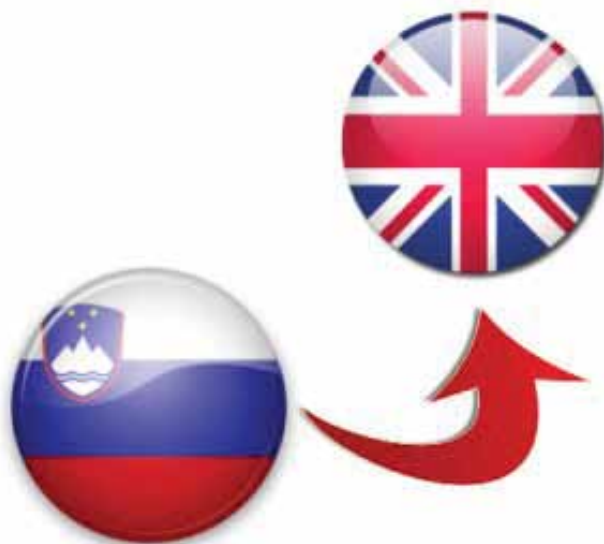
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Ministrstvo za človeške vire (EMMI), Zveza
Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

SKOZI SLOVENŠČINO DO OSNOV ANGLEŠČINE

Zveza Slovencev na Madžarskem
organizira jezikovni tečaj

SKOZI SLOVENŠČINO DO OSNOV ANGLEŠČINE

Tečaj bo septembra, oktobra in novembra 2018,
enkrat tedensko po 2 uri (v večernih urah) v
Slovenskem domu v Monoštru.

Tečaj bo brezplačen.

Rok prijave: **24. avgust 2018**
Prijavite se lahko po telefonu:
94/380-208
ali na naslednjem e-naslovu:
biserka.bajzek@gmail.com

porabje.hu